

Havs och Vatten myndigheten

2021-05-25

Diarienummer: 2298-20

Sammanställning av remissyttranden gällande förslag till fiskereglering i marina skyddade områden i Västerhavet

Förslag till ändring av Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön har remitterats till 32 instanser varav följande har inkommit med yttrande

- Länsstyrelsen Västra Götaland
- Länsstyrelsen Halland
- Länsstyrelsen Skåne
- Höganäs kommun
- Helsingborgs kommun
- Båstads kommun
- Jordbruksverket
- Naturvårdverket
- Regelrådet
- Kustbevakningen
- Sverige Fiskevattenägareförbund
- Sveriges Fiskares Producentorganisation
- Havs-och Kustfiskarnas PO
- Swedish Pelagic Federation PO
- Sverige Kust- och insjöfiskares organisation (SKIFO Skåne, Gotland och Halland)
- Samförvaltningen Norra Bohuslän
- Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdförbund
- Världsnaturfonden WWF
- Naturskyddsföreningen
- BirdLife Sverige

Utöver remissinstanserna har även Naturhistoriska riksmuseet, Havsnätverket Laholmsbukten, Lerbergets byalag ekonomisk förening, Slättaröds Bysamfällighet/Påarps Bysamfällighets, Svanshalls hamnförening, Nyhamns Såg & Båtbyggeri, Jonstorps Hamn, Fiskekommunerna, Kullens Fiskareförening och Bjäre husbehovs- och fritidsfiskare inkommit med yttranden, samt 6 stycken privatpersoner.

Förslaget innebär

Det fullständiga förslaget framgår av remisshandlingen. Nedan framgår en sammanfattning av förslaget kring reglering av fiske inom följande marina skyddade områden i Västerhavet:

Område	Län, kommun	Nationell/EU reglering	Skyddsform	Föreslagen reglering
Stängda områden i Kosterhavet, förutom Hälsöflaket	Västra Götaland Strömstad Tanum	Natura 2000 SCI, Nationalpark, Ospar MPA	Nationell	Förbud mot allt fiske
Hela Västerhavet	Västra Götaland, Halland och delar av Skåne		Nationell	Förbud mot yrkesmässigt fiske efter blåmussla
Nidingen	Halland Kungsbacka	Natura 2000 SPA/SCI, Naturreservat	Nationell	Förbud mot allt fiske, undantag för handredskapsfiske, burfiske efter skaldjur och pelagisk flyttrål
Utterös	Halland Varberg	Nationell	Natura 2000 SPA, Naturreservat	Förbud mot fiske med nät, ryssjor och landvad
Västra Getterön	Halland Varberg	Nationell	Natura 2000 SCI, Naturreservat	Förbud mot fiske med nät, ryssjor och landvad
Kungsbacka-fjorden	Halland Kungsbacka	Nationell	Natura 2000 SPA/SCI, Naturreservat	Förbud mot fiske med nät, ryssjor och landvad
Båtafjordens strandängar	Halland Varberg	Nationell	Natura 2000 SPA	Förbud mot fiske med nät, ryssjor och landvad
Balgö	Halland Varberg	EU och nationell	Natura 2000 SPA/SCI, delar är naturreservat (NVO)	Förbud mot allt fiske, undantag för handredskapsfiske, burfiske efter skaldjur och pelagisk flyttrål
Inom eller i anslutning till Nordvästra Skånes havsområde	Skåne Höganäs, Helsingborg, Ängelholm, Båstad	EU och nationell	Natura 2000 SPA/SCI, delar är naturreservat	Zonering med områden där förbud mot allt fiske föreslås, begränsning av redskap
Jonstorp-Vegeåns mynning	Skåne Höganäs, Helsingborg, Ängelholm	EU och nationell	Natura 2000 SCI, del av SPA Skälderviken Naturreservat	Ingår i samlad reglering för Nordvästra Skånes havsområde

Område	Län, kommun	Nationell/EU reglering	Skyddsform	Föreslagen reglering
Södra Bjärekusten	Skåne Båstad	EU och nationell	Naturreservat	Ingår i samlad reglering för Nordvästra Skånes havsområde
Hallands Väderö	Skåne Båstad	EU och nationell	Natura 2000 SPA/SCI, Naturreservat	Ingår i samlad reglering för Nordvästra Skånes havsområde
Skånska Kattegatt	Skåne Båstad, Höganäs	EU och nationell	Del av Natura 2000 SPA/SCI Nordvästra Skånes havsområde, Naturreservat	Ingår i samlad reglering för Nordvästra Skånes havsområde

Remissvar

Vid remisstidens utgång den 21 februari 2021 hade nedanstående remissvar kommit in till Havs- och vattenmyndigheten. Av dessa tillstyrker 5 st, 15 st tillstyrker med reservation, 8 st avstyrker, 2 st avstår från att lämna synpunkter. 6 st privatpersoner har lämnat yttrande varav samtliga avstyrker.

Instanser som tillstyrker

Naturhistoriska riksmuseet: tillstyrker föreslaget men ifrågasätter om det ska kunna ges undantag från fiskeförbuden i område 2 i Nordvästra Skånes havsområde som föreslås, men instämmer samtidigt i att om sådana tillstånd eventuellt bedöms möjliga skall de vara förenade med sådana villkor som beskrivs för att minimera risken för bifångster.

Länsstyrelsen Halland: tillstyrker remissen men vill samtidigt framhålla att det omfattande områdesskyddet som föreslås, i vissa fall innebär stora inskränkningar för yrkesfisket. Länsstyrelsen ser det som mycket viktigt att vi även i framtiden har ett småskaligt kustnära fiske i länet.

Länsstyrelsen tillstyrker införandet av ett nationellt förbud mot yrkesmässigt fiske efter blåmusslor.

Länsstyrelsen Västra Götaland tillstyrker förslaget om ett förbud mot fiske av blåmusslor. Länsstyrelsen vill poängtera vikten av en adaptiv förvaltning med möjlighet till framtida översyn av föreskriften vid en förbättring av beståndsstatusen.

Fiskeförbud i trålskyddsområdena i Kosterfjorden-Väderöfjorden: tillstyrker förslaget om totalt fiskeförbud i tio av de elva trålskyddade områdena.

Länsstyrelsen delar dock inte HaVs bedömning att "För de yrkesfiskare som eventuellt har en fiskeaktivitet i området medför det inte någon större konsekvens att flytta fisket utanför området. Havs- och vattenmyndigheten bedömer att en förflyttning av redskap eller fiskeaktivitet inte skulle innebära någon nämnvärd extra kostnad för den enskilde yrkesfiskaren". Det passiva fisket efter bland annat kräfta har vid flertalet tillfällen påpekat

att det förekommer platsbrist. Det går därmed inte att anta att en förflyttning av ett fiske är möjligt utan ekonomiska konsekvenser.

Att förbudet gäller allt fiske underlättar för fisketillsynens, kustbevakningens och sjöpolisens arbete

Sveriges Fiskevattenägareförbund noterar att fiskeregleringarna får konsekvenser för det licensierade yrkesfisket men har inte några specifika invändningar mot förslaget. Förbundet anser att en kraftfull förvaltning och beståndsreglering av skarv och säl ovillkorligen måste vara en självklar del i ett åtgärds paket för att förvaltningsåtgärder i form av fiskeregleringar ska bli trovärdiga och vinna acceptans.

Samförvaltningen Norra Bohuslän tillstyrker förslaget rörande det geografiska område som är knutet till Samförvaltningen Norra Bohuslän, dvs Kosterhavets nationalpark, Kosterfjorden-Väderöfjorden och Väderöarnas naturreservat. Samförvaltningen anser vidare att det är viktigt att område 5, Hälsöflaket, undantas från totalfiskeförbud och att det även i fortsättningen endast är trålfiskeförbud i detta område. Hälsöflaket är ett viktigt fiskeområde för burfiske efter kräfta, en central del av det lokala fiskeföretagandet.

Instanser som tillstyrker med reservationer

Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund tillstyrker förslaget och vill också se en utfasning av mängdfångande redskap i svenska kustvatten för att effektivt skydda våra kustfiskebestånd och ekosystem samt en utflyttning av trålgränsen.

I detta fall föreslås tio tidigare trålfria områden i Kosterhavet nu stängas för allt fiske. Man kan sammanfattat konstatera att det är i princip samtliga djupare liggande hårdbottnar i Strömstadregionen, det vill säga en stängning av de sista viktiga djupfiskeområdena för sportfisket i området. Utöver Säckenrevet, där korallförekomsterna givetvis gör att Sportfiskarna tillstyrker förslaget på att området blir helt fiskefritt, kan de inte se hur handredskapsfiske kan ha en sådan påverkan på övriga utpekade bevarandevärden i området att det motiverar en sådan inskränkning att alla tio områden nu föreslås stängas. Här efterlyser Sportfiskarna en tydligare motivering kopplad till bevarandevärdena, men till dess avstyrker de förslaget på stängning avseende handredskapsfisket i dessa områden utöver de med en dokumenterad förekomst av korall.

För Kungsbackafjorden är de nöjda över att mängdfångande redskap i form av nät, ryssjor och landvad förbjuds i Hallands största naturreservat. Det är också positivt att regleringen av handredskapsfiske grundare än 3 meter under vinterhalvåret nu försvinner.

Sportfiskarna anser att om fiske ska regleras i marina skyddade områden med syfte att skydda fiskbestånden, är det viktigt att myndigheterna även använder sig av mer aktiv förvaltning avseende säl och skarv.

Bird Life Sverige tillstyrker förslaget om fiskereglering inom de områden som redovisas i förslagets tabell 1. Det gäller inte minst begränsningen av fiske efter blåmussla. Storskaligt fiske efter blåmussla bör definitivt inte tillåtas inom områden som är betydelsefulla för musselätande dykänder däribland grunda utsjöbankar.

Bird Life Sverige anser att IBA- och SPA-områden ska skyddas från fiskeverksamhet, åtminstone i de fall när fiskeverksamheten riskerar att utgöra påtagligt negativ påverkan på

utpekade fågelvärden. De hade därmed velat se mer omfattande reglering av fiske i bl.a. området Kosterfjorden – Väderöfjorden

Swedish Pelagic Federation PO är positiva till förslaget och då främst till regleringar som föreslås i grunda uppväxtområden vilka är särskilt viktiga och bör skyddas mot negativ påverkan. De anser också att det är viktigt att både inrättandet av skyddade områden och fiskeregleringar i dessa vilar på god vetenskaplig grund samt att fiskeregleringar ska ske på lika villkor för svenskt fiske och andra länders fiske för att inte snedvrیدا konkurrensvillkoren.

SPF vill även lyfta en generell kommentar om kvaliteten på det kartunderlag som finns med i remissen, som är alldeles för dåligt och baserade på kartor helt utan djupangivelser. I bilaga 1 om påverkan på bevarandevärden och marin miljö finns ett stycke på s.4 om Naturliga födoavvar, där negativa födoavvseffekter av pelagiskt fiske lyfts. SPF anser att många påståenden i detta stycke är dåligt belagda med vetenskapliga fakta. Dessutom hänvisas här enbart till studier i Östersjön, medan underlaget får antas vara för Västerhavet. I bilaga 2 Konsekvensanalys saknas uppskattade värden för de fisken som påverkas av regleringarna, då påverkan bara bedöms utifrån en skala från 1-5.

Kosterfjorden - Väderöfjorden

SPF PO anser att det är positivt att de känsliga korallreven och associerad fauna i området får ökat skydd.

Kungsbackafjorden

Området är ett viktigt uppväxtområde för fisk och det är positivt att det får ett stärkt skydd.

Nidingen

Området är viktigt för pelagiskt fiske med trål, och detta är undantaget från det föreslagna fiskeförbudet vilket de ser som positivt.

Balgö och Västra Getterön

Grundområdena är viktiga uppväxtområden för fisk och SPF PO ser positivt på att dessa får ett förstärkt skydd. SPF PO anser att det skyddade området på betydligt fler ställen skulle kunna utökas hela vägen in till land för att ytterligare skydda dessa viktiga områden. Området utanför trålgränsen är viktigt för pelagiskt fiske med trål, och detta fiske är undantaget från det föreslagna fiskeförbudet, vilket de ser som mycket positivt.

För både Kungsbackafjorden och Balgö och Västra Getterön önskar SPF PO också se ett undantag för fiske med modifierad ringnot/snörpvad med låg bottenkontakt alternativt möjlighet till dispens för sådant fiske utanför trålgränsen och vill be HaV att utreda möjlighet till detta. Detta fiske bedrivs med stor geografisk variation mellan åren beroende på var fisken ansamlas. Detta gör att historiska fiskedata inte alltid blir representativa och att även andra områden än de som framgår av historiska data kan vara aktuella för framtida fiske.

Nordvästra Skånes havsområde med Skånska Kattegatt (samt flertalet mindre kustnära skyddsområden)

Grundområdena är viktiga uppväxtområden för fisk samt lek område för torsk, och SPF PO ser positivt på att denna typ av områden får ett förstärkt skydd.

Förslaget hade kunnat presenteras med tydligare kartmaterial så att det inte råder någon osäkerhet om vilket som är område 1 respektive 2. Såvitt de kan bedöma bedrivs inget pelagiskt fiske med aktiva redskap i delområde 1. Som de läser förslaget blir det i delområde 2 inga förändringar för hur och var det är tillåtet att fiska med pelagisk trål, vilket de ser som positivt.

Världsnaturfonden WWF är positiva till förslaget och välkomnar att förslaget innehåller områden som är helt fiskefria. Åtgärder som kan bevara våra marina ekosystem och därmed generera och främja ett mer långsiktigt hållbart och ekonomiskt lönsamt fiske välkomnas av WWF.

I grunden anser WWF att fiske ska tillståndsprövas i både befintliga skyddade områden och nya skyddade områden som inrättas. Generellt fiskeförbud bör gälla i dessa områden till dess att tillståndsprövning genomförts. WWF ställer sig kritiska till det stundom smala tillvägagångssättet vid upprättandet av föreslagna fiskeregleringar i aktuell remiss. WWF uppmanar HaV att se över föreslagen fiskereglering i områden med bevarandevärden som inkluderar tumlare, så att fiskeregleringen även inkluderar förbud mot fiske som bedrivs med pelagisk trål för att säkra god tillgång på föda till tumlare.

WWF är positiva till fortsatt ålfiskeförbud på Västkusten. WWF ser gärna av HaV eftersträvar att uppfylla regeringens förslag om generellt förbud för bottentrålning i skyddade havsområden. WWF vill understryka vikten av att tillämpa ekosystemansatsen och försiktighetsansatsen vid fiskeförvaltning både i skyddade områden och utanför dessa. Friska ekosystem är en förutsättning för ett långsiktigt hållbart fiske.

Jordbruksverket tillstyrker förslaget men anser att även om förslaget som helhet förväntas få begränsad negativ effekt för fisket inom flertalet områden kommer det sannolikt få betydande negativt effekt för flera enskilda fiskare. Eftersom flertalet av regleringarna är av generell karaktär så borde det finnas betydande förutsättningar att anpassa fisket efter bl.a. målart och redskap i tid och rum för enskilda fiskare utan att för den delen äventyra bevarandemålen. Där det är möjligt anser Jordbruksverket att Länsstyrelsen bör tillämpa en tillståndshantering som så långt som möjligt minimerar negativa effekter för enskilda fiskares näringsverksamhet inom ramen för fastställda bevarandemål. I sammanhanget bör även inkomna synpunkter från fiskets remissinstanser beaktas.

Naturskyddsförening tillstyrker förslagen men yrkar på att fler och större fiskefria zoner införs, samt att bottentrålning och fiske som utgör en bifångstrisk för tumlare reglerades bättre i skyddade områden i Västra Götaland.

- Anser det är viktigt att på ett tydligare sätt föra ett resonemang kring föreslagna, eller uteblivna, fiskeregleringar – för trovärdighet och transparens samt för att skapa acceptans och förståelse för de regleringar som införs.
- Anser att en prövning som grundar sig på Natura 2000-bestämmelserna samt tar hänsyn till uppfyllnad av miljö kvalitetsnormer bör genomföras för allt fiske med risk för betydande påverkan inom marina skyddade områden. Vidare anser föreningen att fiske i marina skyddade områden bör regleras med stöd av miljöbalken.

- Yrkar på att artikel 20 GFP används för regleringar som påverkar andra nationers fiske inom territorialhavet.

Naturskyddsföreningen anser att Havs- och vattenmyndigheten har gjort ett gediget jobb i framtagandet av denna remiss. Från dialog med föreningens lokalt aktiva och även lokala fiskare har de dock förstått att samrådsprocessen inte förankrats tillfredsställande med vissa lokala intressegrupper, såsom lokala miljö- och fiskeorganisationer. Föreningen anser därför att arbetet med marint områdesskydd framgent antingen borde hanteras av länsstyrelserna, med stöd av HaV, eller att lokala samrådsprocesser hålls som komplement till nationella processer.

Föreningen hade gärna sett att alla områden innehöll helt fiskefria områden. Precis som lyfts i bakgrundsinformation från SLU visar studier att även relativt små helt stängda områden kan ge positiva effekter på fiskbestånd i området. Sådant skydd är även det skydd med störst positiv inverkan på biologisk mångfald. Zoner av strikt skydd omgivna av det större skyddade området där mänsklig verksamhet såsom fiske tillåts i mindre utsträckning, kan även vara en bra design för att säkerställa buffertzoner runt det strikt skyddade området.

Specifika synpunkter:

Förbud mot yrkesmässigt fiske efter blåmusslor: Föreningen tillstyrker förslaget på ett generellt förbud mot yrkesmässigt fiske efter blåmussla och inte enbart i skyddade områden. Föreningen anser dock att vid misstanke om negativ inverkan från fritidsfisket (handplockning) borde även reglerna för detta fiske skärpas i framtiden.

Västra Götalands län–Kosterhavets nationalpark, Kosterfjorden-Väderöfjorden och Väderöarnas naturreservat: Föreningen önskar att helt fiskefria områden varit större runt bevarandevärdena. De hade även gärna sett att ytterligare värden som finns i området hade inkluderats i helt fiskefria områden. Förslaget leder endast till minskad risk för påverkan på utpekade bottenvärden men inget ökat skydd av fisk och skaldjur i området och den ekosystemfunktion de bidrar med.

Föreningen anser att områden som starkt begränsar mänsklig aktivitet och förbjuder uttag av naturliga resurser borde vara en integral del av en marin nationalpark för att stärka ekosystemens naturliga funktioner, strukturer och processer.

Naturskyddsföreningen ställer sig starkt frågande till varför inga ytterligare fiskeregleringar införs i marina skyddade områden i Västra Götalands län. EU-kommissionen har påpekat i ett överträdelseärende mot Sverige att skyddet av tumlare mot bifångst bl.a. är bristande i Natura 2000-områdena Kosterfjorden-Väderöfjorden och i Vrångöskärgården. Likaså tillåts bottentrålning i ett flertal skyddade områden i länet, en fiskemetod med känd påverkan på marina livsmiljöer, näringsvävar och djupa mjukbottnars möjlighet till att lagra in kol och andra biogeokemiska cykler. De saknar i denna remiss, samt i samrådsförfarandet, en vetenskapligt och juridiskt grundad motivering till varför inte vidare regleringar mot dessa fiskemetoder införs.

Hallands län – Nidingen, Utteros, Västra Getterön, Kungsbackafjorden, Båtafjordens strandängar, Balgö: Föreningen tillstyrker förslaget och föreslår förbud mot pelagisk trålning även införs, för att stärka skyddet av fisk, säkra naturliga näringsvävar i områdena samt för att underlätta kontroll. Dock hade de gärna sett helt fiskefria zoner i förslagen, framförallt i de större områdena Balgö och Kungsbackafjorden. De ställer sig specifikt positiva till att ett förbud mot bottentrålning införs i de områden där trålning är tillåten – Balgö och Nidingen.

Skåne län (Nordvästra Skånes havsområde inkl. Skånska Kattegatt): Föreningen tillstyrker förslaget men undrar varför det endast är yrkesmässigt fiske kan medges undantag. Föreningen anser att en bedömning ska göras på redskapsnivå, nivå av fiskeansträngning samt möjlighet till kontroll, oavsett om det är yrkes- eller fritidsfiske. De instämmer i att både fiskevårds- och naturvårdsskäl ska beaktas, men skulle gärna ha sett ett förtydligande kring vad som specifikt avses (ex. miljökonsekvensbedömning). Föreningen är positiv till att Skånska Kattegatt (Område 1) föreslås vara helt fiskefritt.

Höganäs kommun anser att fiskereglering inom de delar av Nordvästra Skånes havsområde som ligger inom ekonomisk zon inte kan beslutas nationellt eftersom föreslagen reglering även behöver omfatta andra länders fiskare. För att reglerna ska omfatta alla fiskare lika krävs i stället en process inom EU:s gemensamma fiskeripolitik.

Förslaget innebär ett förbud mot fritidsfiske med ex. nät på djupare vatten än tre meter. Husbehovsfisket med nät ganska spritt och omfattande – av tradition. Detta fiske sker ut till 3-4 distans, dvs. ca 4-6 km. Kommunen har samverkat med Båstads kommun vid yttrandet och gemensamt framför de:

- Tillståndsprovningen för licensfiskare i område 2 bör ske av Havs- och vattenmyndigheten. Detta då HaV har det nationella ansvaret för fiskefrågor. Det är även viktigt med en nationell samsyn i provningarna.
- Tillstånden bör omfatta en period om tre år istället för ett år, i syfte att minska administrationen.
- Fritidsfiske (s.k. husbehovsfiske) med nät, ryssja eller långrev bör tillåtas ut till 4 distansminuter från land, med undantag för naturreservatet Jonstorp-Vegeåns mynning samt i de befintliga fiskfredningsområdena Vattenmöllebäcken, Skålebäcken och Döshults-(Niagarabäcken). Fiskeregleringen för fritidsfisket ut till denna gräns bör istället bestå av försiktighetsmått, som exempelvis nätstorlek mm.
- Det finns en otydlighet i förslaget om gränsen mot land. I förslaget till lagtext, sidan 50, sägs ”... i övrigt sträcker sig vattenområdet in till tre meters djupkurva enligt gällande sjökort enligt angivna koordinater.” I förslaget i övrigt hänvisas det till gränsen för Natura 2000-området mot land vilken endast följer tre meters djupkurvan till viss del. Vilket gäller?
- Kullabergs marina reservatsdel omfattas inte av förslaget. Det framgår inte varför.

Båstads kommun anser att förslaget till fiskeregleringar tydligt påverkar det fiske som sker av tradition och kan anses hävdvunna. Förslaget innebär ett förbud mot fritidsfiske med ex. nät på djupare vatten än tre meter. Husbehovsfisket med nät är geografiskt spritt och omfattande – av tradition. Detta fiske sker ut till 3-4 distans, dvs. ca 4-6 km utsjö.

Kommunen har i remissen samverkat med Höganäs kommun och har gemensamt följande synpunkter:

- Tillståndsprovningen för licensfiskare i område 2 bör ske av Havs- och vattenmyndigheten. Detta då HaV har det nationella ansvaret för fiskefrågor. Det är även viktigt med en nationell samsyn i provningarna.

- Tillstånden bör omfatta en period om tre år istället för ett år, i syfte att minska administrationen.
- Fritidsfiske (s.k. husbehovsfiske) med nät, ryssja eller långrev bör tillåtas ut till 4 distansminuter från land, med undantag för de befintliga fiskfredningsområdena. Fiskeregleringen för fritidsfisket ut till denna gräns bör istället bestå av försiktighetsmått, som exempelvis nätstorlek mm.
- Det finns en otydlighet i förslaget om gränsen mot land. I förslaget till lagtext, sidan 50, sägs "... i övrigt sträcker sig vattenområdet in till tre meters djupkurva enligt gällande sjökort enligt angivna koordinater." I förslaget i övrigt hänvisas det till gränsen för Natura 2000 mot land vilken endast följer tre meters djupkurvan till viss del. Vilket gäller?

Båstad kommun har utöver de gemensamma synpunkterna även följande tillägg:

- Utifrån fiskeregleringens syfte om hållbart fiske med välbevarade livsmiljöer och fungerade ekosystem framstår den geografiska avgränsningen i Laholmsbukten som problematisk och svår att förstå. Förslaget påverkar fritidsfisket och turismen i kommunen, men i norr kan nät och spöfiske fortsätta i obegränsad utsträckning. Båstads kommun vill framföra fritidsfiskarnas åsikt om orättvisa och det faktum att det är samma fisk som rör sig mellan de administrativa gränserna.
- Spöfiske bör tillåtas året runt, med förbud för fångst av lax och öring under perioden 1 oktober – 31 mars.
- Kommunen ser en utmaning med det relativt komplicerade förslaget med olika små områden, det gör det svårare för framförallt fritidsfiskare att göra rätt. Likaså kräver förslaget en ökad tillsyn av fisket.

Länsstyrelsen Skåne

Nordvästra Skånes havsområde: Länsstyrelsen ställer sig positiva till förslaget att förbjuda allt fiske i område 1. Länsstyrelsen ställer sig positiv till på förslaget att förbjuda bottentrålning i område 2. I remissen föreslås att Länsstyrelsen ska pröva hur fisket kan bedrivas ur naturvårdsskäl. Länsstyrelsen anser att HaV bör förtydliga vad som avses med begreppet "naturvårdsskäl". Det är viktigt, inte minst för kustfisket, att detta begrepp förtydligas för att klargöra grunden för denna prövning.

Länsstyrelsen anser vidare, om en delegering av tillståndsgivningen sker till Länsstyrelserna att HaV, för att få en enhetlig hantering över samtliga län, måste klargöra vilket underlag som krävs för att tillämpa försiktighetsprincipen rörande begränsningarna i fisket inom fredningsområdena.

Länsstyrelsen vill att HaV tar fram bättre data vad gäller förekomst av tumlare och sjöfågel. Vidare behöver kartbilden över område 2 förtydligas då den inte exakt visar gränsen för det nya fredningsområdet. Men de är positiva över att fiske med burar inte omfattas av föreslagna restriktioner.

Länsstyrelsen föreslår ett tillägg angående möjligheterna att bevilja tillstånd/dispens för uppföljning/vetenskapliga undersökningar och klargörande om vilken myndighet som beviljar sådana tillstånd/dispenser. Samt tidsplanen behöver förändras. Och eventuella

beslut om tillstånd/dispens att fiska inom fredningsområden bör tidsbegränsas för en tid av högst tre år. Ettåriga undantagstillstånd gör att det svårt att som kustfiskare planera sin verksamhet.

Det är viktigt att Sverige och Danmark skyndsamt kan komma överens om gemensamma regler för det svenska och det danska fisket eftersom det innebär aktuellt förslag/situation medför ojämn konkurrens, bristande förståelse och därmed efterlevnad av regleringarna.

Kustbevakningen tillstyrker det generella förbudet mot yrkesmässigt fiske efter blåmusslor. De har heller inget att erinra när det gäller de föreslagna områdena Båtafjorden samt Kosterfjorden och Väderöfjorden inkl. Hälsöflaket.

Kungsbackafjorden: Att området får en ny benämning ses som positivt då det kan förväntas att allmänheten får en bättre förståelse om den geografiska utformningen och att regelefterlevnaden därmed uppfylls. Vidare ser Kustbevakningen det som positivt att den nuvarande regeln som anger djupkurvan 3 meter tas bort. Det förenklar tillsynsarbetet väsentligt. De angivna punkterna för hela området förutsätter de sammanfaller med områdesgränserna för det Natura 2000 område som idag utgör områdets yttre gräns. I annat fall ser de det som önskvärt.

Nidingen: För att det ska underlätta tillsynen av området så vore det bra att i samband med förslaget om områdesgränserna även förändra det undantagsområde inom inflyttningsområdet (HVMFS, FIFS 2004:36, Bilaga 7A, område 8) till att även inkludera förslaget förbudsområde runt Nidingen.

Balgö: Med den föreslagna gränsdragningen, delas området upp i två skilda områden. En översyn av områdesgränserna samt benämning av inflyttningsområdet Tistlarna-Varberg anser Kustbevakningen bör göras för att förtydliga hur området/områdena är utformade.

Utteros: De angivna positionerna nr 5 och nr 6 föreslås tas bort och att gränsen istället gå från punkten 3 direkt till punkten 7, alternativt från punkten 4 till 7.

Nordvästra Skåne: Informationen i remissen brister i kartunderlaget. Det går inte utan svårigheter urskilja hur områdena är avgränsade gentemot varandra samt till angränsande områden. Det framgår heller inte avsikten med de nuvarande fredningsområdena Södra Kattegatt samt Norra Öresund om de ska vara kvar och hur i så fall ligger dess gränser i förhållande till förslaget. Kustbevakningen kan med nuvarande underlag inte ta ställning till förslaget om områdesgränser samt regler för områdena och avstyrker därför i nuläget förslaget som berör Nordvästra Skåne.

Övriga synpunkter:

En övergripande synpunkt är att tydliga områdesgränser är viktiga för efterlevnaden och tillsynen. Tyvärr används mycket koordinater för områdesgränserna på många av de skyddade områdena. Även om det säkert finns en förklaring till varför en gräns ligger där den är föreslagen så är det svårt både för Kustbevakningen och allmänheten att hålla koll på detta när positionspunkterna ligger mitt ute på öppet vatten. De navigatorer som finns för mindre båtar har ofta ingen funktion för att själv lägga ut ett område i sjökortet, vilket gör det svårt att veta var man befinner sig i förhållande till gällande gränser.

Kustbevakningen anser att HaV bör se till att informationen införs på aktuella sjökort för både allmänheten och yrkesfisket så att det framgår tydligt.

Vad gäller yrkesfisket föreslår HaV att Länsstyrelsen ska kunna ge undantag från de föreslagna bestämmelserna. Här vill Kustbevakningen framföra att det redan finns en omfattande dispensgivning på fiskets område och detta försvårar vid sjöövervakning och tillsyn. Det saknas i nuläget även ett datasystem där alla utgivna dispenser samlas och detta försvårar tillsynen och kontrollen ytterligare.

Kustbevakningen har i flera tidigare yttranden framfört att resurserna inte räcker för att övervaka alla områden som nu skapas runt om Sveriges kust. Om det inte finns kontroll av efterlevnaden riskerar reglerna att inte få någon effekt i praktiken. Kustbevakningen kan inte prioritera fisketillsynen högre med nuvarande resurser, utan det blir fråga om hur tillsyn av frednings- och skyddade områden ska prioriteras.

Havsnätverket Laholmsbukten (Naturskyddsföreningen Halmstad, Södra Halland och Bjäre) anser att remissen om fiskereglering innehåller många bra och välgrundade förslag till fiskereglering i Västerhavet. De har dock följande synpunkter:

- De anser att det är oklart vad som gäller mellan olika definitioner/klassificeringar marina skyddade områden, fredningsområden samt ofredade/oreglerade områden.
- I de fall det skyddade marina området runt Bjärehalvön är strandnära men inte når ända in till strandkanten, anser de att det vore mycket önskvärt att skyddsområdet faktiskt stäcker sig ända in till strandkanten (punkt 20 – punkt 27).
- I de grunda havsområden som ligger mellan stranden och de marina skyddsområdena och inte ingår i något fredningsområde, nätfiske efter lax och öring är tillåtet på djup under tre meter. De saknar vetenskapliga underlag för hur stor påverkan detta nätfiske har och hur väl fiskereglerna följs.

Havsnätverket Laholmsbukten anser att Havs- och vattenmyndigheten och/eller berörda länsstyrelser bör utreda den här frågan. Dessa frågor behöver då besvaras;

- Hur många fiskare lägger nät?
- Hur stora fångster av lax och öring tas upp?
- Hur väl följs gällande fiskeregler?

De anser även att följande frågor också behöver utredas och besvaras;

- Bör det så kallade husbehovsfisket ses som en helt egen kategori av fiske som ligger mellan fritidsfiske och yrkesfiske (så som det var fram till mitten/slutat av 1980-talet)?
- Bör det inrättas ett register över husbehovsfiskare (en fråga som diskuterats av och till under många år)?
- Bör det finnas ett krav på fångstrapportering för husbehovsfiskare?
- Bör det finnas ett fångstkvotsystem för husbehovsfiskare?

I övrigt stöder de Naturskyddsföreningen Riks yttrande i fråga om remissen.

Andra synpunkter i sammanhanget som ej rör remissen direkt: Kommissionen anser att Sverige har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt i art- och habitatdirektivet, och underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt fågeldirektivet. Havsnätverket Laholmsbukstens förespråkar är att inrätta ett marint naturreservat över hela Laholmsbukten.

Helsingborg kommun (Miljöförvaltningen) tillstyrker förslaget men anser att regeringen borde vidgat utredningen för uppdraget att innefatta hela Sveriges vatten. Med andra ord att frågan inte kan isoleras till att endast omfatta befintligt skyddade områden för att lösas.

Förslaget slår främst mot det småskaliga fisket och inte det storskaliga fisket som är den som har störst påverkan på fiskpopulationen. Begränsning av fisket inom Helsingborgs kust: Förslaget påverkar indirekt mot näringsidkare som samverkar med företag inom Helsingborg. Helsingborgs kommun föreslår, om man ska gå vidare med förslaget, att yrkesfiskare måste ansöka om tillstånd för att fortsätta fiska, att detta görs på minst 3- 5 års basis.

Grollegrunds marina reservat angränsar direkt till området där regleringen är tänkt att införas. Helsingborgs kommun ser en risk med att restriktionerna kommer göra att fisketrycket ökar på reservatet, där fiske är tillåtet utifrån den småskalighet som bedrivs där idag. Samtidigt ser de mycket positivt på det trålfria området. De anser dock att förslaget slår hårt mot den rest av fiskekultur som finns kvar längs kusten. Speciellt på Öresundssidan och inne i Skälderviken.

Därför anser Helsingborgs kommun att regleringen ska flytta ut fiskegränsen på vissa ställen längs kusten där områdesskyddet kan kombineras med ett småskaligt fiske för att möjliggöra visst husbehovsfiske att fortsätta.

Fiskekort: Helsingborgs kommun föreslår att man utreder möjligheten med ett fiskekort, både för fasta- och handredskap, för kustfiske. Detta skulle kunna skapa en viktig kommunikationskanal till fritidsfiskare och samtidigt ge kunskap i hur många som är aktiva. Ett liknande system finns i Danmark.

Sveriges kust och insjöfiskares organisation Gotland och Halland (SKIFO) motsätter sig inte marin naturvård eller skyddsområden varken i Östersjön eller i Västerhavet men anser och yrkar på att de måste utformas på ett sådant sätt att fritidsfiske till husbehov och de miljöer som är förknippade med denna verksamhet får möjlighet att finnas kvar.

Otaliga små fiskelägen runt våra kuster har skapat värdefulla miljöer med små hamnar, sjöbodas, båtliv. Inte sällan har små caféer och restauranger vuxit fram i anslutning till dessa miljöer. Miljöer som uppskattas av såväl lokalbefolkning som turister.

De föreslagna begränsningarna som föreslås i Västerhavet hotar ett mångtusenårigt kulturarv och visar på en okunnighet om vilka värden som står på spel.

Det finns inga vetenskapliga belägg för att detta lilla kulturhistoriskt viktiga husbehovsfiske skulle innebära några negativa konsekvenser för marina ekologiska system.

Fiskekommunerna tillstyrker men anser att HaV kan förbättra sitt arbete med samråd och dialog med näring och miljöorganisationer/kommunala nätverk. Det ökar intresset och acceptansen för ett gott bevarandearbete i samverkan.

Justeringar och förtydliganden för Kosterfjorden – Väderöfjorden/Kosterhavet:

Fiskekommunerna ser att förslaget blir tydligare då allt fiske är förbjudet i 10 av 11 områden. Men att det också ställer nya krav på efterlevnad och tillsyn. I praktiken kommer det nu alltså inte ens vara tillåtet att sommartid dörja makrill genom/över dessa områden. Hur tänker HaV att fritidsfiske, som inte hotar bevarandevärdena, skall bedrivas framöver. De ser att det är ytterst viktigt att beslutet kommuniceras väl i lämpliga informationskanaler som når både organisationer och allmänheten. Här har HaV och länsstyrelserna en viktig nyckelroll.

I tabellen på sid 4-5 Sammanfattning av förslaget anges område som föreslås ”Stängda områden i Kosterhavet, förutom Hällsöflaket” men senare i föreslagen reglering står det korrekta ”områden i Kosterfjorden och Väderöfjorden där fiske är förbjudet”. Fiskekommunerna anser att detta måste ändra till slutversion om underlag skall sparas publikt.

Förbudet för yrkesmässigt fiske av blåmussla: Fiskekommunerna tycker att beslutet skulle omfatta allt yrkesmässigt fiske av vilda blåmusslor för att vara konsekvent. Generella förbud gynnar både mångfalden, ekosystemen och i förlängningen det hållbara vattenbruket.

Fiskekommunerna anser att konsekvensbeskrivningen innehåller alltför många gissningar, spekulationer och generaliseringar för att vara helt relevant. De ser även fram emot att HaV jobbar vidare med översyn av skydden i området för ”8-fjordar”.

Svanshalls hamnförening är positiv till förslaget i stort men vad gäller husbehovsfisket anser de att det är felriktat att stoppa det småskaliga nät- och garnfisket. Det småskaliga kustfiske som bedrivs i århundraden kan inte hur som helst bara kapas bort. Detta fiske är en rättighet som kustborna har.

Föreningen anser att husbehovsfiskarna kan registrera sig, redovisa vad, var, när och hur de fångade sin fiskmiddag. De följer längden på garnen och maskstorleken. Sätter pingers för att skydda mot att tumlare fastnar. Men HaV kan inte ta bort detta fiske. För framtida generationer, för kulturhistorisk fortlevnad av kunskapen att fånga några fiskar till direkt konsumtion. För framtida matförsörjning är det självklart att få fånga sin fiskmiddag.

Föreningen tycker det är beklämmande att myndigheten ska dra bort allt fiske (sill) för alltid. Det är klart att sillen återkommer igen en dag om stortrålarna ute till havs försvinner. De anser även att modelleringen av garnfångad sjöfågel som redovisas i förslaget inte stämmer.

Kustborna i Kullabygden har rätt till husbehovsfiske med garn enligt urminnes hävd. Detta förslag måste göras om så att denna rätt består.

Instanser som avstyrker

Lerbergets byalag anser att förslaget till fiskeregleringar tydligt och allvarligt påverkar det fiske som sker av tradition och måste anses hävdvunna. Fritidsfiske (s.k. husbehovsfiske) med nät, ryssja eller långrev bör fortsatt tillåtas ut till 4 distansminuter från land, med undantag för nuvarande naturreservat och befintliga fiskfredningsområden. Fiskeregleringen för fritidsfisket ut till denna gräns bör istället bestå av försiktighetsmått, som exempelvis nätstorlek mm.

Det finns en otydlighet i förslaget om gränsen mot land av central betydelse vad avser vattenområdet intill tre meters djupkurva enligt gällande sjökort i något fall och i något fall hänvisas gränsen för Natura 2000. Vilken gäller?

Avslutningsvis vill Lerberget byalag framföra att de i närområdet ser de skador som expanderade säl och skarvfågelkolonier förorsakar som ett långt mycket allvarligare hot mot fiskebeståndet den eventuella påverkan det lilla husbehovsfiske som nu sker rimligen kan ha.

Slättaröds bysamfällighet, Påarps bysamfällighet, Ramsjö bysamfällighet, Västra Bjäre Viltvårdsklubb samt Åsbo Bjäre Jaktvårdskrets anser att förslaget som innebär att allt fritidsfiske med garn, ryssjor och långrev kommer att förbjudas vid "Södra Bjärekusten" för att skydda beståndet av tumlare är kontraproduktivt. Detta eftersom beståndet av gråsäl i de aktuella vattenområdena under de senare åren ökat markant och gråsälens utgör ett av hoten mot tumlaren, föreningarna ifrågasätter även grunden till att bäckar och åar innefattas i förslaget. Förslaget berör dels enskilda markägares intressen men medför även stora förändringar i gällande reservatsföreskrifter. Äganderätten är grundlagsskyddad och brukanderätten skall respekteras. Förslaget innebär att en brukningskultur (fiske) som pågått sedan urminnes tid förbjuds. Det "husbehovsfiske" som bedrivs innebär ett varsamt och ansvarsfullt brukande av våra resurser. Detta traditionella "husbehovsfiske" innebär ett lokalt engagemang beträffande närmiljön och att man värnar om naturvärdena.

För att uppnå förslagets mål dvs skydda tumlare, torsk och sjöfågel skall istället antalet sälar och antalet skarv halveras. Därmed ökar nämligen "mat-tillgången" (fisk) med 2-4,5 ton per dygn i det aktuella området. Detta gynnar såväl tumlare, torsk, sjöfågel som yrkesfiskare och fritidsfiskare. En minskning av sälbeståndet gör även att man därmed drastiskt minskar risken för ett nytt utbrott av sälpest.

Sammanfattningsvis gör föreningarna gällande att förslaget skall ändras så att de avsedda målen kan uppnås. Målen uppnås genom att sälstammen och skarvstammen reduceras till en rimlig nivå (förslagsvis halveras antalet sälar och skarv).

Det finns redan idag tillräckligt med redskapsbegränsningar beträffande fritidsfisket. Det fiske till "husbehov" som idag bedrivs utgör en tradition – ett synnerligen viktigt kulturarv – som bör bevaras. I synnerhet som detta husbehovsfiske innebär ett lokalt engagemang i relevanta miljöfrågor.

"Fiskereglerna" bör reformeras så att det blir lätt att göra rätt - och inte som nu blir fallet genom förslaget - att det är lätt att göra fel. Förslaget har ett gott syfte men riskerar att bli ytterligare ett missriktat naturvårdsprojekt som t.ex. jaktförbud på mink i häckningsområde för sjöfågel eller igenväxta naturreservat som medför att naturvärdena försvinner.

Havs- och Kustfiskarnas PO anser att Havs- och vattenmyndigheten på grund av ett otillräckligt samrådsförfarande, och med hänsyn till de allvarliga konsekvenserna för småskaligt fiske som förslagen leder till, behöver pausa remissen för att ge bättre utrymme för samråd.

Kungsbackafjorden: HKPO anser att yrkesfisket ska tillåtas bedriva ett fortsatt garnfiske i den yttre delen av Kungsbackafjorden. Att det under senare år endast bedrivits ett begränsat garnfiske efter sill är absolut inget skäl till att helt stänga fiskemöjligheten. Ett småskaligt garnfiske är en möjlig väg in för nya fiskare till att etablera sig, men nu inskränks för framtiden dessa fiskemöjligheter alltmer.

I sammanhanget ska påpekas att i många av de marina skyddade områdena, där det småskaliga garn- och bottentrålsfisket i allt snabbare takt förbjuds, tillåts ett fortsatt fiske med burar och med pelagisk flyttrål. Två helt skilda fiskemetoder som inte samtidigt kan

bedrivs i områdena. Vilken burfiskare vill få sina redskap förstörda? Om HaV nu menar allvar med att främja det skonsamma burfisket så skulle naturligtvis lämpliga områden där bottentrålningen nu är förbjuden dediceras till burfisket.

Balgö: HKPO föreslår att ett fortsatt fiske med bottentrål tillåts på mjukbotten i rustområdet. När nu HaV har infört AIS som krav för fiske samt nyligen beslutat om en positions- angivelse med 2 decimaler, borde dessa kunna nyttjas som verktyg för att tillåta fisket. Tilläggas kan att närliggande industrier och andra utsläpp i väldigt hög grad orsakar sedimentering i området.

Nordvästra Skånes havsområde: HKPO anser att förslaget i sin helhet måste dras tillbaka och en nystart ske, då det finns alltför mycket som är oklart och rättsosäkert och därför måste redas ut och samrådats om.

Dispenser i den här omfattningen anser HKPO inte ska användas som en metod för att tilldela fiskemöjligheter till yrkesfisket. Fiskarens levebröd och framtid måste kunna få vila på en säkrare grund än så. Förslagen innebär väldigt långtgående förändringar av förutsättningarna till att bedriva ett småskaligt yrkesfiske i framtiden. Ett dispensförfarande med sammanhängande villkor borde överhuvudtaget inte finnas med i remissen utan att en seriös och ingående samrådsprocess med fisket först hade genomförts.

När det gäller kameror och observatörer ombord så föregår förslaget dessutom HaVs uppdrag av regeringen att genomföra frivilliga försök med kameror under ett antal år. Att använda kameror för övervakning på fiskefartyg är ju ifrågasatt och föremål för diskussioner, både i EU och i Sverige. Hur kan det då i remissen föras fram som ett användbart villkor för att kunna få dispens?

HKPO menar att HaV överlag i sin konsekvensutredning bedömer, med något undantag, att effekterna för fisket är små, eller att det enkelt kan flyttas till andra områden. Beträffande Balgö och nordvästra Skåne beaktas inte effekterna för fisket i tillräcklig utsträckning.

Kullens Fiskare förening anser att förslaget i remissen innebär ett formidabelt dråpslag mot vår lilla grupp (fritidsfiskare/husbehovsfiskare). Det innebär dessutom ett dråpslag för de 25-talet små hamnar runt Kullabygden som är ett värdefullt kulturarv och som gynnar turism och andra näringar i berörda kommuner.

Det är ett mycket omfattande dokument med betydande påverkan på fisket längs en stor del av Sveriges kust. Analysen är dock synnerligen bristfällig.

Våra förslag till en positiv utveckling i Öresundsregionen är istället:

- Begränsningar av torskfiske under lekperioden är ett effektivt sätt att främja bestånden.
- De stora problem som förekomsten av säl och skarv utgör berörs inte. Dessa predatorers påverkan på bestånden är betydande och de ser med oro på ökningen av främst skarv, men ser även en risk att vi får ett större intrång av gråsäl från Östersjön, i takt med att födotillgången där försvinner. Här behövs aktiva åtgärder.
- Beträffande tumlare ser de att förekomsten ökar, samtidigt som bifångster är mycket sällsynt. Dock kan användning av pingers eller liknad förstärka skyddet ytterligare, en åtgärd de är positiva till.

Remissunderlaget är mycket bristfälligt både beträffande analys och konsekvens och bör skyndsamt dras tillbaka och omarbetas. Remisstiden på enbart fem veckor tyder även det på att här försöker man smyga in ett dåligt underbyggt förslag.

Jonstorps Hamn menar att om det här lagförslaget skulle bli verklighet innebär det att man i ett slag, utan att ens ha utrett konsekvenserna, klipper banden till kustsamhällellens historia. Efter ett antal år med totalt fiskeförbud är risken överhängande att ingen längre vet hur ett hållbart, småskaligt fiske med garn går till, båtar anpassade för kustnära fiske är upphuggna och vi är ännu längre ifrån att kunna leva i harmoni med havet och vad det ger.

Det är inte det småskaliga, kustnära fritidsfisket som förstört bestånden eller som utgör ett hot mot torsk och tumlare. Tvärtom, det är just det lågintensiva fisket som är den långsiktiga lösningen på problemet med rovfiske, kollapsande bestånd och ekologisk utarmning.

Ingenstans i remissen från HaV framkommer att man utrett vad det är för negativ påverkan man menar att husbehovsfisket skulle ha på bestånden av tumlare, säl, sjöfågel och fisk. Det presenteras inga vetenskapliga belägg för att det fångstmässigt lilla, men kulturhistoriskt mycket viktiga, husbehovsfisket innebär några negativa konsekvenser för marina ekologiska system.

Istället för att förbjuda det enda hållbara fisket som existerar, borde myndigheten uppmuntra husbehovsfisket, göra det tillåtet att småskaligt sälja fisk på kajen och stödja (vilket EU:s Leaderprojekt dessutom uppmuntrar till) initiativ för att lära inte minst unga människor hur ett ekologiskt varaktigt fiske bedrivs. Det skulle göra hamnarna mer levande, vilket även byarna skulle vinna på.

De ställer sig bakom husbehovsfiskarna i deras kamp för ett fortsatt småskaligt, reglerat och uthålligt kustnära fiske på Bjäre och i Kullabygden.

Nyhamns Såg & Båtbyggeri anser att totalförbjuda det enda småskaliga, lågintensiva, ekologiskt hållbara fiske som existerar (husbehovsfisket) vore helt förödande ur ett kulturhistoriskt perspektiv. Om det här lagförslaget skulle bli verklighet innebär det att man i ett slag klipper banden till en central del av västra Skånes historia.

De menar att ett totalt stopp för det småskaliga, kustnära husbehovsfisket strider mot konventionen för biologisk mångfald, som Sverige skrev under 1993. Det är inte det småskaliga, kustnära husbehovsfisket som förstört bestånden eller som idag utgör ett hot mot torsk och tumlare. Tvärtom, det är just det lågintensiva fisket som är den långsiktiga lösningen på problemen med rovfiske, kollapsande bestånd och ekologisk utarmning.

Och när det gäller tumlarbeståndet runt Kullaberg undrar de om HaV utrett hur de högljudda ribbåtar som används för så kallad tumlarsafari, påverkar tumlarna? Det är belagt att tumlare är känsliga för höga ljud och de kan försäkra er om att ribbåtarna ligger på en betydligt högre ljudnivå än bruksbåtarnas motorer.

Sveriges Fiskares PO förslår att ikraftträdandedatum flyttas fram till den 1 juli, så att Havs- och vattenmyndigheten på ett bra och klagörande sätt kan informera om samtliga ändringar som följer av myndighetens beslut i saken.

SFPO anser inte att förslagen har framtagits i samråd med näringen; så det är fel att skriva "därefter har en process med granskning, inhämtande av kompletterande vetenskapliga underlag och samråd med intressenter skett innan slutliga förslag på åtgärder har formulerats i samband

med denna remiss”. SFPO anser inte att de samrådsmöten som hållits varit tillräckliga då de diskuterat utkast till förslag men aldrig ett färdigt förslag.

SFPO har inga synpunkter på förslaget att förbjuda yrkesmässigt fiske efter blåmussla.

Remissen kommenteras efter område:

Kosterhavets nationalpark, Kosterfjorden-Väderöfjorden och Väderöarnas naturreservat: SFPO vill framhålla att risken för fysisk störning av bottenmiljö av passiva redskap generellt är liten, något som också korrekt står att läsa i remissen. Mot denna bakgrund anser de att den nu föreslagna regleringens syfte hade gått att nå genom en riktad informationsinsats i stället, en mindre långtgående åtgärd än ett reglerat förbud i en föreskrift.

Kungsbackafjorden: SFPO menar att förslaget inte anger något tydligt uttalat syfte. Förslaget upplevs finnas enbart för regleringens skull.

Nidingen: SFPO menar att även detta förslag inte anger något tydligt uttalat syfte. Är det begränsade fiske som sker efter havskräfta med ristförsedd trål något problem? Om det inte är ett problem bör det heller inte förbjudas.

Båtafjordens strandängar: SFPO har inga synpunkter på förslaget, som de dock noterar även det saknar ett tydligt angivet syfte.

Balgö och Getterön: SFPO anser att den föreslagna regleringen slår mot kräftfisket med rist. På vilket sätt är det fisket ett problem och varför ska det förbjudas? Även här känns förslaget tomt, det enda som nås är ett minskat kräftfiske med trål och rist i det området. Förslaget medför skada och ingen nytta och därför avstyrker de förslaget i sin helhet.

Utteros: SFPO har inget att erinra mot förslaget.

Nordvästra Skånes havsområde inklusive naturreservatet Skånska Kattegatt: SFPO anser generellt att det är verkningslöst, oacceptabelt och synnerligen dålig politik att ensidigt förbjuda svenska fiskare från att fiska i Öresund där danska fiskare får fiska.

De motsätter sig starkt ett system med dispenser. Ett sådant system är för den enskilde yrkesfiskaren rättsosäkert. Det är inte rimligt att en yrkesfiskare ska bedriva sin verksamhet på nåder.

Dispenser måste gälla i minst tre år för att fisket ska kunna gå att planera. Systemet måste dessutom fungera direkt och det måste etableras en ordning för överprövning av dispensavslag.

SFPO ställer sig frågande till om det är lämpligt och tillåtligt att Havs- och vattenmyndigheten delegerar rätten att pröva om fiske ska få bedrivas till en länsstyrelse.

Redskap där man inte riskerar någon bifångst av tumlare eller sjöfågel ska undantas helt från fiskeförbudet, exempelvis burar, ryssjor och bottengarn.

Övriga synpunkter

Synpunkter på bilaga 1: SFPO anser att fiske tveklöst har en negativ marginell påverkan, precis som all annan mänsklig verksamhet. Man måste ha en sund och balanserad helhetssyn på den livsmedelsproduktion som fisket står för. Det svenska demersala yrkesfisket ligger i framkant i skonsamhets- och selektivitetstänk i ett europeiskt perspektiv.

SFPO anser att texten i bilaga 1 framstår som obalanserad och framställer fisket som en belastning och förstörande av den marina miljön. Man kan rent logiskt fråga sig hur det kan finnas kvar så mycket som är skyddsvärt om trålfisket förstör så mycket som görs gällande mot bakgrund av att trålfiske har pågått sedan länge. Fisket är en samhällsviktig verksamhet, inte någon belastning.

Säl- och skarvproblematiken är välkänd och forskning visar på en konsumtion som är 30 gånger mer fisk än vad som fiskas av människor. Önskar man en större förekomst av kustnära fisk så bör man på allvar kika på vad som görs, eller snarare vad som inte görs, avseende säl och skarv.

Vår uppfattning är att bilaga 1 borde återkallas och skrivas om för att på ett mer balanserat sätt beskriva verkligheten.

Synpunkter på bilaga 2: Den bransch som träffas av de föreslagna åtgärderna är än en gång yrkesfisket.

Under "Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på" borde ha återgetts vilket legalt stöd Havs- och vattenmyndigheten anser sig ha för att delegera prövningsrätten vad gäller rätten att fiska.

I konsekvensutredningen har Havs- och vattenmyndigheten skrivit: "Fisket i områdena bedrivs främst av mikroföretag. I många fall är det även så kallade soloföretag där enbart ägaren är den som arbetar. Ingen särskild hänsyn behöver tas till dessa vid utformning av reglerna." SFPO anser att detta alltså handlar om ett småskaligt kustnära fiske som alla säger sig värna och vilja ha kvar och myndigheten konstaterar smärtfritt att ingen särskild hänsyn behöver tas – detta är bristfälligt.

Bjäre husbehovs- och fritidsfiskare motsätter sig det totala stoppet av fritidsfiske med garn i området i det som i remissen kallas område två. De upplever inte att det presenteras hållbara vetenskapliga belägg för att det begränsade men kulturhistoriskt mycket viktiga husbehovsfisket innebär några negativa konsekvenser för marina ekologiska system.

Bjäre husbehovs- och fritidsfiskare beskriver att det i varje liten hamn runt Bjäre så har det genom århundradena fiskats till husbehov. Det var och är närmast att betrakta som en självklarhet här ute, nästan som en hävdvunnen rätt. Om det förbjuds riskerar många generationer av kunskap försvinna.

Det som de ser positivt på i förslaget är att garnfiske efter havsöring på djup mindre än tre meter på N och V sidan av halvön inte berörs av förslaget. Men då allt fiske, även sportfiske med spö, blir förbjudet på SV och S sidan betyder det att en stor del av befolkningen på Bjärehalvön inte längre kommer kunna fiska havsöring och det känns mycket orättvist. Det påverkar stort möjligheterna till fisketurism då handredskapsfisket förbjuds i stort sett längs hela sydkusten.

Bjäre husbehovs- och fritidsfiskare anser att:

- Förslaget bygger på bristfällig vetenskaplig grund av fritidsfiskets påverkan
- Förslaget bygger på bristfällig vetenskaplig grund i hur hotade de olika populationerna är
- Förslaget brister också gravt i sin logik
- Förslaget syftar mer till att blidka EU än att skapa ekologisk balans och nå bevarandemålen
- Begränsningarna i fritidsfisket (garn förbudet) är okunnigt och slarvigt utformat och även här med bristfälligt vetenskapligt stöd. I förslaget är det inte redovisat vilka redskap och maskstorlekar som används. Inte heller vilka redskap och maskstorlekar som leder till bifångster.

Bjäre husbehovs- och fritidsfiskare föreslår att HaV ska ta ett omtag och tillsammans sätta sig ner och se vilka möjligheter det finns till fritidsfiske/husbehovsfiske inom ramen för de regler man vill införa. De kan vattnen väl och är mer än gärna en resurs när det gäller att värna och skydda arter och havsmiljön.

Några exempel på möjliga åtgärder som skulle kunna gynna både de som bor runt de föreslagna förbudsområdena och områdena som vi alla vill skydda:

- HaV skulle kunna göra ett undantag och tillåta fiske efter sill. Det är garn med små maskor som tumlare och säl inte fastnar i och som fåglar sällan fastnar i.
- Prova olika varianter av anordningar för att skrämma eller hindra bifångst av sjöfågel och tumlare i övriga garn.
- Se över reglerna för att fiska havskräftor med bur,
- Tillåta marina kolonilotter för husbehovsfiskare
- Fiske med snäckburar
- Säljakt, (ej licensjakt) en liten lokal näring med guideade jaktäventyr, skinnberedning etc.

(Yttrandet påskrivet av 66 personer runt om Bjäre)

Instanser som avstår från att lämna yttrande

Naturvårdverket

Regelrådet

Privatpersoner

Privatperson 1 är pensionär med ekonomiskt begränsad och har endast en fritidsaktivitet, båtliv med fiske för husbehov. Hen har svårt att se att nätfiske för husbehov och med hänsyn tagen till storlek på bestånd påverkar bevarandemålen.

Baserat på ovanstående motsätter hen sig föreslagen fiskereglering.

Privatperson 2 anser att kustbefolkningen som bor i fiskebyarna i Kullabygden har rätt enligt urminnes hävd att fiska till husbehovet. Denna rätt försvinner om förslaget blir verklighet. Förslaget måste därför göras om så denna rätt enligt urminnes hävd består.

Privatperson 3 anser att HaVs argument om att husbehovsfisket tar död på tumlare och sälar är bara påhitt. De har aldrig under 50 år fångat en säl eller tumlare i nät. En säl skulle dessutom förstöra deras sköra nät så de skulle vara förlorarna. Om ni vill göra skillnad så sätt stopp för tjuvfiske och låt bli husbehovsfiskare.

Privatperson 4 undrar varför vill tjänstemän på Länsstyrelser och HaV inte förhindra och förbjuda "tjuvfiske" som utförs av säl och skarv?

Fiskekvoten för Sveriges del är ca 250.000 ton, Rovdjuren fördärvar ca 210.000 ton.

Privatperson 5 anser att husbehovsfisket inte hotar några bestånd. Husbehovsfisket här har uråldriga traditioner och är kanske den viktigaste länken till kustbefolkningens historia och kultur. Husbehovsfisket kännetecknas av småskalighet, naturhänsyn och uthålligt brukande av havets resurser.

Personen anser att den levande landsbygden i nordvästra Skåne också till stor del har sin grund i en livskraftig besöksnäring. Denna näring har i dessa områden oftast sin utgångspunkt i de levande hamnarna som med HaV's förslag riskerar att vara helt döda tio månader av året. Likaså riskerar på några års sikt alla dessa hamnar att förfalla då husbehovsfiskarna oftast är de drivande i hamnarnas underhåll och fortlevande.

Personen anser att husbehovsfisket med små justeringar kan fortsätta på samma vis som idag. Annars ska det finnas dramatiska konsekvenser detta förbud skulle få för kustens kulturhistoria och band bakåt i tiden.

Privatperson 6 anser att om Havs- och vattenmyndigheten lagförslag skulle bli verklighet kommer detta att innebära att myndigheten i ett slag, utan att ens ha utrett konsekvenserna, klipper banden till kustsamhällets historia. Ett fiskeförbud stänger inte bara dörren för husbehovsfiske, utan det bleker minnet av och slår undan benen för den levande kunskap som traditionellt hållbart småskaligt fiske är. Det går förlorat tillsammans med de båtar som är anpassade för kustnära fiske och som praktiseras. Detta tar oss på så vis ännu längre ifrån den del av fisket som innebär att man kan leva i harmoni med havet och vad det ger.

Ingenstans i remissen från Havs- och vattenmyndigheten framkommer det att myndigheten utrett vad det är för negativ påverkan som avses när man menar att husbehovsfisket påverkar bestånden av tumlare, säl, sjöfågel och fisk. Det presenteras inga vetenskapliga belägg för att det fångstmässigt lilla, men kulturhistoriskt mycket viktiga, husbehovsfisket innebär några negativa konsekvenser för marina ekologiska system.

Dessutom föreslår Havs- och vattenmyndigheten ett totalförbud med undantag som kan göras för yrkesfiskare, det vill säga för dem som har fiskelicens. Att först införa ett totalförbud och att samtidigt föreslå att undantag ska kunna göras av länsstyrelsen framstår som byråkratiskt och märkligt då motivet är att skydda tumlarna.